

Wielkie skarby małych muzeów

Teczka Napoleona, Biblia Gutenberga, zegar słoneczny Stanisława Leszczyńskiego, barc z X wieku i zbiór odważników z całej Europy – tych eksponatów nie zobaczymy w Muzeum Narodowym ani w żadnej jego filii. Skarby te leżą w niewielkich muzeach regionalnych. Warto wizytę w nich wpisać w plan wakacyjnych podróży.

- Największy w Polsce zbiór odważników z całej Europy w jednostkach niemetrycznych (m.in. w funtach i kwartach) zgromadzono w Muzeum Miasta Kołobrzeg. Perłą kolekcji jest kołobrzeska waga ratuszowa z 1680 roku. Tel. 094 352 20 91, muzeum czynne w pon. – pt. w godz. 9.00 – 15.00, w śr. w godz. 12.00 – 17.00.

- Muzeum Diecezjalne w Pelplinie szczyci się jedynym w Polsce egzemplarzem mogunckiej Biblii Johanna Gutenberga z 1453 roku. Księga jest tym ciekawsza, że na jednej stronie drukarz umieścił czołownię odwrotnie. Na okładce widnieje unikatowy znak firmowy rękodzielniczek z Lubeki – Henryka Costera. W skarbcu muzeum można również obejrzeć dwie z pięciu istniejących na świecie rzeźb szafkowych Madonny z przełomu XIII i XIV wieku, pochodzące z warsztatów krzyżackich. Tel. 0 58 536 12 21, muzeum czynne we wt. – sob. w godz. 11.00 – 16.00, w niedz. w godz. 10.00 – 17.00.

- Dla wielbicieli sztuki Witkacego atrakcją będzie wizyta w Słupsku. W tamtejszym Muzeum Pomorza Środkowego zgromadzono 233 prace artysty: głównie portrety pastelowe. Tel. 0 59 842 40 81, muzeum czynne w pon. w godz. 10.00 – 15.00, we wt. – niedz. w godz. 10.00 – 17.00.

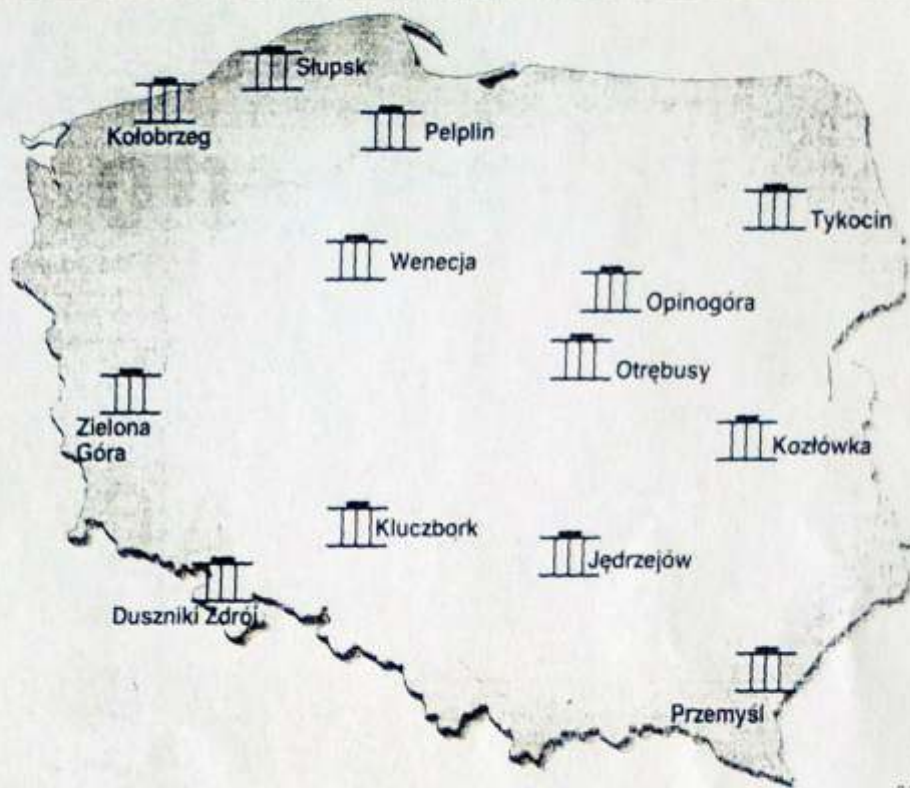
- Tykociński oddział Państwowego Muzeum w Białymstoku urządzono w zabytkowej synagodze, drugiej co do wielkości w Polsce. Można w nim obejrzeć bogaty zbiór judaików, zrekonstruowany pokój rabina oraz przedmioty używane podczas żydowskiej wieceży. Tel. 0 85 718 16 26, muzeum czynne codziennie w godz. 10.00 – 17.00.

- Jedyne w Polsce działy poświęcone winu ma Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze. Prezentowane są tu prasy i koryta służące dawniej do produkcji trunku oraz kolekcja polskiego, niemieckiego i czeskiego szkła do picia wina. Tel. 0 68 327 23 45, muzeum czynne w śr. – pt. w godz. 10.00 – 17.00, w sob. w godz. 10.00 – 15.00, w niedz. w godz. 10.00 – 16.00.

- Prawdziwą atrakcją Muzeum Kolejek Wąskotorowych w Wenecji koło Bydgoszczy jest unikatowa zabytkowa poczekalnia. W muzeum znajduje się też siedemnaście zabytkowych parowozów, w wagonie pocztowym zwiedzający może dostać stempeł kolejowy z datą wizyty. Tel. 0 52 302 51 50, muzeum czynne codziennie w godz. 10.00 – 18.00.

- Auta komunistycznych urzędników: Bieruta, Gomułki i Cyrankiewicza, oraz pierwszy składa-

MUZEJA WARTO ODWIEDZANIA

- ny w Polsce samochód osobowy „Praga Picollo” z 1928 roku można podziwiać w prywatnym Muzeum Starych Samochodów w podwarszawskich Otrębusach. Zgromadzono tam również około trzystu innych pojazdów z lat 1920-1970. Tel. 0 22 758 50 67, muzeum czynne w pon. – pt. w godz. 9.00 – 17.00, w niedz. w godz. 10.00 – 17.00.

- Portrety Marksa, Engelsa, Lenina, Bieruta i Mao Tse-tunga prezentuje Galeria Sztuki Socrealizmu w Kozłówce. W zabudowaniach siedemnastowiecznego pałacu zgromadzono kolekcję obrazów, rzeźb i plakatów ukazujących przodowników pracy. Tel. 0 81 852 75 88, muzeum czynne w śr., sob., niedz. w godz. 10.00 – 17.00, we wt., czw., pt. w godz. 10.00 – 16.00.

- Największa w Polsce kolekcja uli znajduje się w Muzeum im. Jana Dzierżona w Kluczborku. Na wystawie „Pszczelarstwo dawne i nowe” znajduje się m.in. najstarszy zabytek pszczelarstwa w Polsce – barc z X wieku wydobyta z Odry. Tel. 0 77 418 27 07, muzeum czynne we wt. – sob. w godz. 10.00 – 15.30, w niedz. w godz. 10.00 – 13.30.

- Zabytkowy młyn papierniczy z 1605 roku jest siedzibą Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju. Zwiedzający mogą obserwować produkcję wytwarzanego tu do tej pory papieru czerpanego. Tel. 0 74 66 92 48, czynne we wt. – pt. w godz. 9.00 – 17.00, w sob. – niedz. w godz. 9.00 – 15.00.

- Teczke Napoleona, arabskie wydanie „Nieboskiej komedii” oraz kamień z wawozu Somosierzy prezentuje Muzeum Romantyzmu w Opinogórze. W ogrodzie okalającym urządzone w dawnym dworze rodziny Krasinów muzeum znajduje się grób słynnego pisarza Zygmunta Krasńskiego. Tel. 0 23 671 70 25, muzeum czynne we wt. – niedz. w godz. 10.00 – 16.00.

- Jedną z trzech kolekcji zegarów słonecznych na świecie można podziwiać w Muzeum im. Przytkowskich w Jędrzejowie. Atrakcją mieszczącego się w dwóch zabytkowych kamieniczkach muzeum jest osiemnastowieczny, należący niegdyś do Stanisława Leszczyńskiego, zegar słoneczny z armatką, która strzela w samo południe. Wielbicieli kulinariów też czeka niespodzianka – muzeum wystawia najstarszą w Polsce książkę kulinarną z 1682 roku. Tel. 0 41 386 11 56, muzeum czynne w godz. 8.00 – 17.00, ostatnie wejście o 16.00, zwiedzanie wyłącznie z przewodnikiem, oprócz poniedziałków.

- Dwunastowieczny krzyż romański wykonany z emalii jest jednym z najcenniejszych eksponatów Muzeum Diecezjalnego w Przemyślu. Oprócz tego w muzeum można zobaczyć m.in. pectorały romańskie z XI i XII wieku oraz tureckie szaty zdobyte pod Wiedniem w 1683 roku. Tel. 016 678 27 92, muzeum czynne w godz. 10.00 – 15.00.

Anna Kielbratowska